НАРЕДБА № 12 ОТ 10.11.2021 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ И ИЗВЪРШВАНЕ НА ЛАБОРАТОРНИ АНАЛИЗИ НА ХРАНИ

Издадена от министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 96 от 19.11.2021 г.

Раздел I
Общи положения

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят условията и редът за вземане на проби от храни, произведени в страната, в Европейския съюз или с произход от трети държави, предназначени за пускане на пазара на Съюза, за извършване на лабораторни анализи за целите на официалния контрол.
(2) В обхвата на тази наредба са:
1. бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води;
2. храни за извършване на лабораторни анализи за оценка на дозите от вътрешно облъчване на населението като цяло и на представителни лица;
3. готови ястия и храни за извършване на лабораторни анализи за определяне на хранителна стойност и оценка на храненето на отделни групи или на населението като цяло.

Чл. 2. (1) Държавните здравни инспектори могат да вземат проби от бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води при провеждане на официален контрол в обектите за производство, преработка и дистрибуция на храни.
(2) Проби от бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води се вземат и в следните случаи:
1. при сигнали за наличие на опасни и некачествени храни на пазара;
2. при разследване на възникнало хранително заболяване;
3. при съмнение за замърсяване на храни вследствие на природни бедствия, промишлени аварии и други извънредни инциденти;
4. при провеждане на съдебни експертизи;
5. по молба на физически и юридически лица.
(3) Когато бутилираните натурални минерални, изворни или трапезни води са явно негодни за консумация и заинтересованото лице няма писмени възражения по това заключение, представени в съответната регионална здравна инспекция в рамките на 3 работни дни от датата на връчване на заключението на държавния здравен инспектор, проби от тях за извършване на лабораторни анализи не се вземат.
(4) Държавните здравни инспектори могат да вземат проби от храни за провеждане на лабораторни анализи за оценка на дозите от вътрешно облъчване от обекти за производство, преработка и дистрибуция на храни самостоятелно или съвместно с други компетентни органи, предвидени в Закона за управление на агрохранителната верига.
(5) Държавните здравни инспектори могат да вземат проби от готови ястия и храни за определяне на хранителна стойност и оценка на храненето от обектите за приготвяне на храните в детските и учебните заведения, кухня-майка, кетеринг или други обекти, в които се приготвя

храна, в съответствие с изискванията на наредбите по чл. 34, ал. 2 от Закона за здравето за осигуряване на здравословно хранене на групи от населението.

Чл. 3. (1) Когато при вземане на проби се установи, че бутилираните натурални минерални, изворни или трапезни води пряко или косвено застрашават здравето на хората, държавният здравен инспектор с писмено предписание разпорежда мерки за спиране на реализацията им до получаване на резултатите от лабораторните анализи.
(2) Не се разрешава вземане на проби и извършване на анализи от физически и юридически лица от спрените за реализация бутилирани натурални минерални, изворни или трапезни води по ал. 1.
(3) Предписанието по ал. 1, с което се разпорежда спиране на реализацията на бутилирани натурални минерални, изворни или трапезни води, подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
(4) Когато резултатите от лабораторното изпитване покажат съответствие на бутилираната натурална минерална, изворна или трапезна вода с приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство, държавният здравен инспектор, взел пробата, информира заинтересованото лице в срок от 24 часа от датата на получаване на протокола с резултатите от лабораторното изпитване.

Чл. 4. (1) Вземането на проби от бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води се извършва от държавен здравен инспектор в присъствието на бизнес оператора, собственик на храната, или на негов упълномощен представител.
(2) Вземането на проби храни, необходими за оценка на дозите от вътрешно облъчване, се извършва от държавен здравен инспектор и/или представител на друг компетентен орган по Закона за управление на агрохранителната верига в присъствието на бизнес оператора, собственик на храната, или на негов упълномощен представител.
(3) Вземането на проби от готови ястия и храни за определяне на хранителна стойност и оценка на храненето се извършва от държавен здравен инспектор в присъствието на бизнес оператора, собственик на храната, или на негов упълномощен представител.
(4) За взетите проби по ал. 1, 2 и 3 от държавен здравен инспектор за целите на официалния контрол се съставя протокол, подписан от служителя, взел пробата, от бизнес оператора, собственик на храната, или от неговия упълномощен представител, в три екземпляра по образец съгласно приложение № 1. Първият екземпляр от протокола се представя заедно с пробата в лабораторията, която ще извършва изследванията, а другите два са съответно за държавния здравен инспектор и за бизнес оператора.
(5) За взетите проби по ал. 2 от друг компетентен орган по Закона за управление на агрохранителната верига се прилагат изискванията, предвидени в наредбите по чл. 50, ал. 3 от Закона за агрохранителната верига.

Чл. 5. (1) Пробите от бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, както и храни, необходими за оценка на дозите от вътрешно облъчване или за оценка на храненето, взети за извършване на лабораторни анализи за целите на държавния здравен контрол, се предоставят безплатно от детското и учебното заведение или от бизнес оператора, собственик на храната, след оформяне на протокола по чл. 4, ал. 4.
(2) В случаите по чл. 2, ал. 2, т. 1 бизнес операторът заплаща стойността за извършване на лабораторните анализи само при потвърждаване на наличието на несъответствие на бутилираната натурална минерална, изворна или трапезна вода с приложимото право на Европейския съюз и/или българското законодателство.
(3) При резултат, показващ съответствие на бутилираната натурална минерална, изворна или трапезна вода с приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство,

стойността за извършване на лабораторните анализи се заплаща от лицето, подало сигнала или жалбата.
(4) В случаите по чл. 2, ал. 2, т. 4 и 5 бизнес операторът заплаща извършването на лабораторните анализи.
(5) За храни, взети за целите на оценката на дозите от вътрешно облъчване или за определяне на хранителна стойност и оценка на храненето, бизнес операторите не заплащат разходите за извършване на лабораторните анализи.

Раздел II
Условия и ред за вземане на проби

Чл. 6. (1) Всяка проба за извършване на лабораторен анализ на бутилирана натурална минерална, изворна или трапезна вода се взема от определена партида.
(2) Пробите за лабораторни анализи от храни, взети за оценка на дозите от вътрешно облъчване или за оценка на храненето, трябва да отговарят на специфичните изисквания за осигуряване на минималното количество, необходимо за извършването на специфичното изследване или измерване, и/или на количеството на една порция/меню, предназначена за консумация от едно лице.
(3) Преди вземането на пробата задължително се определя партидата на храната и се извършва:
1. външен оглед на партидата, ако това е възможно, или външен оглед на всички достъпни части на партидата;
2. оценка за съответствието на партидата с придружаващата я документация;
3. оценка на състоянието на опаковките;
4. органолептична оценка – външен вид, цвят, мирис, консистенция, наличие на примеси;
5. оценка на условията, при които се съхранява партидата.
(4) Резултатите от огледа и оценката на партидата се вписват в протокола за вземане на проби.
(5) С протокола по ал. 4 държавният здравен инспектор определя повода, целта и вида на изследването.

Чл. 7. (1) За целите на официалния контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води се взема двойна лабораторна проба, която трябва да бъде представителна за партидата, с изключение на случаите, когато методът за вземане на проби за лабораторен анализ за съответния замърсител/показател не е определен в приложимото европейско и/или национално законодателство.
(2) За целите на оценка на дозите от вътрешно облъчване или определяне на хранителна стойност и оценка на храненето се вземат единични проби.
(3) Пробите се вземат по реда на Българските държавни стандарти (БДС) – БДС, БДС EN, БДС EN ISO, БДС ISO, или по ред, определен с нормативен акт.
(4) В случаите, когато не е определен специален ред за вземане на проби по ал. 3, при вземането на проби по ал. 1 се спазва следната последователност:
1. вземат се точкови проби от различни части от партидата, които формират обща проба;
2. от общата проба след смесване, разместване, разбъркване или хомогенизиране се взема средна проба;
3. от получената средна проба се формира лабораторната проба.

Чл. 8. (1) Количеството на пробата се определя от целта на изследването и видовете лабораторни анализи.

(2) Пробите се вземат в минималния размер за извършване на анализите съгласно приложение № 2, освен когато със стандарт или нормативен акт е определено друго.

Чл. 9. (1) Проби се вземат при спазване на изискванията на приложение № 3, освен когато със стандарт или нормативен акт са предвидени специални правила и техника за вземане на проби.
(2) Пробите се вземат по начин, недопускащ допълнително замърсяване.

Чл. 10. При вземането на проби се използват прибори, инструменти и съдове, които отговарят на изискванията, посочени в приложение № 4.

Чл. 11. (1) Взетите проби от органите на държавния здравен контрол се опаковат и маркират по начин, който осигурява запазване на тяхната идентичност.
(2) Когато съответната храна не е в потребителски опаковки, взетите проби се поставят в полиетиленови или хартиени пликове, буркани, бутилки или други подходящи опаковки в зависимост от характера и консистенцията на храната, както и от вида на анализа.
(3) При затваряне на плика с пробата отворът му се прегъва няколко пъти и се фиксира с помощта на залепващи ленти или други средства, осигуряващи надеждно запазване на пробата. Върху плика се поставя етикет, който обхваща мястото на затваряне, така че пробата да не може да бъде отворена, без да се наруши неговата цялост.
(4) Съдът с пробата се затваря с подходяща капачка или запушалка, след което мястото на затваряне се обвива с чиста хартия и се завързва по подходящ начин. Върху хартията се залепва етикет, който обхваща мястото на завързване, така че пробата да не може да бъде отворена, без да се наруши неговата цялост.
(5) Информацията върху етикета на опакованите проби по ал. 3 и 4 се отбелязва по ясен и четлив начин и съдържа следните данни:
1. наименованието на органа на държавен здравен контрол;
2. наименованието на обекта, от който е взета пробата;
3. наименованието и количеството на пробата;
4. вида на опаковката;
5. вида на изследването, за което е предназначена пробата;
6. датата и часа на вземане на пробата;
7. името и подписа на заинтересованото лице или на неговия представител, присъствал при вземане на пробата;
8. името и подписа на държавния здравен инспектор, взел пробата.

Чл. 12. (1) Повторно вземане на проби от бутилирани натурални минерални, изворни или трапезни води от една и съща партида се допуска, ако:
1. количеството на взетата проба се окаже недостатъчно за извършване на анализа;
2. се налага извършване на повторни изследвания по искане на лабораторията;
3. възникне необходимост от извършване на допълнителни анализи;
4. се получат разлики в резултатите на изследваните части на двойната проба.
(2) Повторното вземане на проби се извършва при спазване на реда на извършване на първоначалното вземане на проби.

Чл. 13. (1) В случаите по чл. 2, ал. 2, т. 5 проби от бутилирани натурални минерални, изворни или трапезни води могат да бъдат взети, транспортирани и представени в лабораторията за извършване на лабораторен анализ от заинтересованото лице или от негов представител.
(2) Резултатите от изследванията по ал. 1 се отнасят само за представената проба.

Раздел III
Ред за доставяне и приемане на пробите в лабораторията

Чл. 14. (1) Взетите от държавните здравни инспектори проби се изследват в официални лаборатории на съответния орган на официален контрол, които отговарят на изискванията на чл. 51 от Закона за управление на агрохранителната верига.
(2) Когато в една лаборатория не могат да бъдат извършени всички необходими лабораторни анализи, органите на държавния здравен контрол могат да изпратят проби в друга акредитирана лаборатория при спазване на правилата по чл. 51, ал. 3 от Закона за управление на агрохранителната верига.

Чл. 15. (1) Взетите проби се транспортират и представят на лабораторията от държавния здравен инспектор, взел пробата, или чрез използване на независими транспортни услуги от юридически лица, извършващи куриерска дейност, които писмено гарантират, че ще изпълняват изискванията на ал. 2, 3 и 4.
(2) Пробите се транспортират по начин, който осигурява запазване на тяхната идентичност и целостта на опаковките им.
(3) Проби, за които има съмнение, че съдържат опасни микроорганизми, се транспортират по начин, който не позволява разпространение на микроорганизмите.
(4) Проби от храни, взети по повод на възникнало хранително заболяване, и проби от бързоразвалящи се храни се транспортират по най-бърз начин до лабораторията в изотермични съдове или хладилни чанти.
(5) За проби, взети от други компетентни органи по Закона за агрохранителната верига, които са взети за целите, определени в тази наредба, се прилагат изискванията, предвидени в настоящия раздел.

Чл. 16. (1) Представените в лабораторията проби се завеждат в дневник, в който се вписват следните данни:
1. лабораторният код на пробата;
2. датата и часът на получаване на пробата;
3. номерът на протокола за вземане на проби;
4. видът на храната;
5. партидният номер и/или срокът на годност;
6. количеството на пробата;
7. собственикът на партидата и неговият адрес;
8. целта на изследването;
9. видът и показателите за изпитване;
10. името и подписът на лицето, взело пробата;
11. датата, на която е извършено вписването, името и подписът на лицето, извършило вписването.
(2) Анализите на проби от бързоразвалящи се храни и проби от храни, взети в случаите по чл. 2, ал. 2, т. 1, 2 и 3, започват незабавно.
(3) За постигане целта на изследването ръководителят на лабораторията може да разшири обхвата на анализите, определени от държавния здравен инспектор, в протокола за вземане на проби.

Чл. 17. (1) В лабораторията се извършва изследване на едната част от постъпилата двойна лабораторна проба от бутилираните натурални минерални, изворни или трапезни води. Другата част от двойната лабораторна проба се съхранява за контролна експертиза при условия, които осигуряват запазване на първоначалното й състояние.
(2) Ако в 14-дневен срок след връчване на протокола от лабораторните изследвания не постъпи искане от бизнес оператора, собственик на храната, за извършване на контролна експертиза, втората част от двойната лабораторна проба се унищожава.
(3) За унищожените проби се води дневник, съдържащ следните данни:
1. наименованието на органа на държавен здравен контрол;
2. наименованието на лабораторията;
3. лабораторния код на пробата;
4. датата на постъпване в лабораторията;
5. вида на храната и количеството на пробата;
6. собственика на партидата;
7. номера на протокола от изследването;
8. начина на унищожаване;
9. името и подписа на отговорното лице.

Раздел IV
Изготвяне на протокол за извършени лабораторни анализи и второ експертно становище

Чл. 18. (1) Официалната лаборатория по чл. 14, ал. 1 след извършване на анализ на проби от храни изготвя протокол, съдържащ резултатите от проведените анализи и допустимите норми, ако съществуват такива в приложимото право на Европейския съюз и/или в българското законодателство.
(2) Когато пробите са взети по реда на чл. 2, ал. 1 и ал. 2, т. 1, 2, 3 и 4, протоколът се изготвя в три екземпляра, единият от които остава в лабораторията, а другите два се връчват на държавния здравен инспектор, взел пробата. Държавният здравен инспектор връчва един екземпляр на бизнес оператора, собственик на храната, или на негов упълномощен представител в обекта, от който е взета пробата.
(3) Когато пробите са взети по реда на чл. 2, ал. 2, т. 5, протоколът се изготвя в два екземпляра, единият от които остава в лабораторията, а другият се връчва срещу подпис на бизнес оператора, собственик на храната, или на негов упълномощен представител.
(4) Когато пробите са взети по реда на чл. 2, ал. 4, протоколът се изготвя в два екземпляра, единият от които остава в лабораторията, а другият се връчва на държавния здравен инспектор, взел пробата, или на лице от съответната регионална здравна инспекция или от Националния център по радиобиология и радиационна защита, на което е възложено провеждането на оценка на облъчването или оценка на храненето на населението.

Чл. 19. (1) В срок до три работни дни от получаване на протокола бизнес операторът има право на второ експертно становище по чл. 35 от Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение

към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (ОВ, L 95 от 7.4.2017 г.) (Регламент (ЕС) 2017/625), за което подава писмено заявление до главния държавен здравен инспектор.
(2) Главният държавен здравен инспектор уведомява лабораторията, извършила анализите, за постъпилото заявление за изготвяне на второ експертно становище.
(3) Директорът на съответната регионална здравна инспекция или на Националния център по радиобиология и радиационна защита, в структурите на която/който е съответната лаборатория, извършила анализа, със заповед определя комисия от служители с подходяща квалификация, различни от служителите, взели пробите, за изготвяне на второ експертно становище, основаващо се на преглед на документацията и проверка на фактологията по вземането на пробите и извършването на анализите. Становището се изготвя в три екземпляра – един за директора на съответната регионална здравна инспекция или на Националния център по радиобиология и радиационна защита, един за бизнес оператора и един за главния държавен здравен инспектор.
(4) Комисията по ал. 3 представя второто експертно становище на директора на съответната регионална здравна инспекция или на Националния център по радиобиология и радиационна защита, на главния държавен здравен инспектор и на бизнес оператора, подал заявлението, в срок до 3 работни дни от изготвянето му.
(5) До 3 работни дни от получаване на второто експертно становище бизнес операторът може да го оспори писмено пред главния държавен здравен инспектор.
(6) В 3-дневен срок от получаване на оспорването по ал. 5 главният държавен здравен инспектор със заповед определя нова комисия от служители с подходяща квалификация, различни от определените служители по ал. 3 и различни от служителите, взели пробите, която да извърши нов преглед на документацията и проверка на фактологията по вземането на пробите и извършването на изпитването.
(7) Когато в хода на работата си комисията по ал. 6 прецени, че за изясняване на обстоятелствата по оспорването е необходимо да се извърши повторно лабораторно изпитване, то се извършва в лаборатория, определена от главния държавен здравен инспектор при спазване на изискванията на чл. 29, ал. 4 от Закона за управление на агрохранителната верига.
(8) Комисията по ал. 6 изготвя становище с резултатите от проверката, към което прилага протокола с резултатите от повторното лабораторно изпитване. Становището се представя на главния държавен здравен инспектор за одобрение.
(9) Одобреното становище се изпраща на бизнес оператора.
(10) Становището по ал. 8 е окончателно и не подлежи на оспорване.
(11) Всички разходи, свързани с оспорването на второто експертно становище, са за сметка на бизнес оператора, подал заявлението.

Чл. 20. Второто експертно становище се изготвя при спазване на изискванията на чл. 35 от Регламент (ЕС) 2017/625.

Чл. 21. Бизнес операторът, собственик на храната, е отговорен за правилното й съхранение до получаване на второто експертно становище.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:
1. "Двойна лабораторна проба" е пробата, която постъпва в лабораторията за лабораторно изпитване; тя представлява средната проба, разделена на две равни части; всяка част е в минималното количество, необходимо за лабораторно изпитване, определено в приложение № 2.
2. "Независими транспортни услуги" са транспортни услуги, извършвани от физически и юридически лица, които не са обвързани финансово и/или правно с пробата и/или с резултата от извършеното лабораторно изпитване.
3. "Обща проба" е част от партида, подбрана от общата съвкупност на храната; тя се състои от отделни точкови проби, представляващи потребителски опаковки или представителни количества при непакетираните храни, уточнени като единица мярка за съответните видове храни (брой, маса, обем, екземпляри).
4. "Партида" е група търговски единици от дадената храна, създадени, произведени или опаковани при практически едни и същи условия.
5. "Проба" е определено количество храна (брой опаковки, маса, обем, екземпляри), подбрано от партидата и предназначено за извършване на лабораторни изпитвания по реда на глава IV от Регламент (ЕС) 2017/625.
6. "Размер (големина) на партидата" е количеството ѝ, изразено чрез масата (обема) на храната при непакетирани храни или брой единични потребителски или транспортни опаковки при пакетираните храни.
7. "Средна проба" е част от обща проба, взета след подходящо смесване, размесване, разбъркване или хомогенизиране; тя отразява обективно състоянието на цялата партида; при нехомогенна продукция средната проба отразява пропорционално съотношенията на съставните ѝ части.
8. "Точкова проба" е количество или съставна единица, взето/взета от едно място от партидата или подпартидата, което е избрано на случаен принцип.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 50, ал. 3 от Закона за управление на агрохранителната верига.

Приложение № 1 към чл. 4, ал. 4

Орган на държавен здравен контрол
…….....
гр. ……..
Изх. № …...../……. г.

ПРОТОКОЛ
за вземане на проби от храни

Днес, ... г., в ..... ч., подписаният ……..…
на длъжност ……..
посетих обект ……..,
гр. (с.) ....., община (район) ....., ул. ..... № .....,
с отговорник на обекта ……..,
и в присъствието на представителя на обекта ……..
взех и запечатах двойни/единични проби от следните храни:

№	Вид храна	№ на партидата	Фирма производител, адрес	Дата на производство	Срок на годност на храната	Произведена по БДС, ТД или от внос	Взети по БДС или нормативен акт	Налично количество от храната в обекта, маса/обем	Размер на лабораторната проба, маса/обем
1.									
...									

Повод за изследването: 1. официален контрол; 2. сигнал за опасни и некачествени храни на пазара; 3. разследване на възникнало хранително заболяване; 4. при съмнение за замърсяване на храни вследствие природни бедствия, промишлени аварии и други извънредни инциденти; 5. провеждане на съдебни експертизи; 6. по молба на физически и юридически лица.
Цел на изследването: 1. безопасност; 2. хранителна и биологична стойност; 3. съответствие с документите за производство или внос.
Вид на изследването: 1. органолептично; 2. физико-химично; 3. микробиологично; 4. паразитологично; 5. токсикологично; 6. радиологично; 7. друго …….....
Характеристика на партидата:
1. .....
.....
(външен оглед; съответствие на партидата храна с придружаващата я документация; състояние на опаковките на храната от партидата; органолептична оценка на храната; условия на съхранение на партидата храна)

Присъствало заинтересовано лице или негов представител при вземане на пробата:
Подпис: ……...
Име: ……....
Длъжност: ……..
Присъствал свидетел при вземане

Съставил протокола:
Подпис: …….…….
Име: ……....
Длъжност: …….……

на пробата:
Подпис: ……...
Име: ……....
Длъжност: ……..…

Приложение № 2 към чл. 8, ал. 2

Минимални количества за едната част от двойна лабораторна проба или единична проба от храна по видове лабораторни анализи

Видове анализ		Минимално количество в g или cm^3
1.	Микробиологичен (бактериологичен, микологичен)	250
2.	Паразитологичен	250
3.	Химичен	300
4.	Токсикологичен	500
5.	Радиологичен	1000*

**Забележка.* При провеждането на радиологичен мониторинг с цел оценка на вътрешно облъчване на населението минималното количество на пробата може да надвиши 1 kg от ядливата част на продукта в зависимост от получавания пепелен остатък, който следва да бъде не по-малко от 10 g за определяне на Sr-90.

Приложение № 3 към чл. 9, ал. 1

Изисквания към техниката на вземане на проби от храни

1. Точкови проби от течни хомогенни храни или течни хетерогенни маси, вкл. такива, образуващи емулсии (мляко, боза, растителни масла, емулсионни напитки и др.), се вземат след хомогенизиране на течността чрез многократно разбъркване и/или разклащане на съда.
2. Точкови проби от храни с твърда, полутвърда, пастообразна или мажеща се консистенция се вземат от различни нива, най-малко от 10 места на опаковката (на повърхността, във вътрешността, около дъното и стените), с подходящ инструментариум.
3. Точкови проби от храни с прахообразна, гранулоподобна или зърнеста консистенция и/или в насипно състояние се вземат по начина, описан в т. 2.
4. Точкови проби от плодове и зеленчуци, както и от яйца се вземат като отделни бройки (екземпляри) от различни места на транспортната опаковка.
5. Точкови проби от храни с нееднородна, нехомогенна консистенция (готови ястия, туршии и др.) се вземат по начин, описан в т. 2, като в общата, средната и в пробата за лабораторно изпитване се запазват съотношения на компонентите, аналогични на съотношенията им в храната.
6. Проби от храни, разфасовани на дребно или опаковани в неделими херметични или други потребителски опаковки (до 2 kg), се вземат цели, без да се нарушава целостта на разфасовката, екземпляра или потребителската опаковка.
7. Точкови проби от храни в единични опаковки с тегло над 2 kg се вземат по съответния

начин, посочен в т. 1 – 6, в количества по приложение № 2, като опаковките се отварят на място. Когато храните са поставени в херметични опаковки и са обработени термично за извършване на микробиологично изпитване, се взема цялата опаковка, без да се нарушава нейната цялост.

Приложение № 4 към чл. 10

Изисквания към приборите, съдовете и инструментите за вземане на проби от храни

Приборите, инструментите и съдовете, които се използват при вземане на проби от храни, трябва да отговарят на следните условия:
1. Да са изработени от инертни в химическо отношение материали с антикорозионни свойства, устойчиви на въздействието на киселини, основи, алкохоли, дезинфекционни средства и други химически вещества, както и на високи и ниски температури.
2. Да не отделят вещества, влияещи върху химическия състав, действащи антисептично или променящи органолептичните показатели на храната.
3. Да осигуряват условия на съхранение, аналогични на изискващите се за конкретния вид храна, и да изолират от допълнителни физични, химични и механични влияния – въздух, светлина, влажност, температура и др.
4. Да не създават условия за допълнително размножаване на бактерии, микроскопични гъбички и други и за продукция на техни токсини.
5. Да изолират храната в достатъчна степен от възможности за вторично биологично и химично замърсяване.
6. Да са здрави и да осигуряват запазването на целостта на пробата, както и да не допускат евентуалното й изтичане, разсипване и разливане.
7. Да са свободни от механични замърсявания, добре подсушени, а в зависимост от предназначението на пробата – химически чисти или стерилни.